

Sospiri Ardenti

*Julie Comparini - alt en historische dans
Ellen Delahanty - sopraan en blokfluit
Jurgen De bruyn - luit, barokgitaar en zang
Geert Van Gele - blokfluit en klavecimbel
Gabi Bartels - regie, kostuums, dekor, licht*

De Nachtegaal

Een operasprookje in een notendop

Andere Programma's van Sospiri Ardenti

Theatre of Music

Instrumentale en Vocale Barokmuziek uit Italië en Engeland

Italië en Engeland geven een heel verschillende invulling van wat men vroeg-barokmuziek is gaan noemen. Sospiri Ardenti, in een trio-bezetting, maakt er een punt van om dit op de mooist mogelijke manier te etaleren. Zangeres Ellen Delahanty zingt niet alleen, maar vertelt het lied op een dramatische wijze. Het verhaal met zijn emotie staat immers centraal in de vroeg-barok!

Ronkende namen vullen het programma: Guilio Caccini, Claudio Monteverdi, John Dowland, John Blow, Henry Purcell.

Métamorphoses

Airs de Cour in transformatie

Een groep archeologen, gefascineerd door de verhalen van Ovidius, gaan op zoek naar overblijfselen van zijn wereld. De aanrakingen met de archeologische artefacten zorgen voor wonderbaarlijke transformaties: de archeologen veranderen in personages uit de verhalen van Ovidius. Gepaste muziek om deze verhalen muzikaal te vertellen vond Sospiri Ardenti in de klassiek geïnspireerde *Airs de Cour*; liutliederen uit het Frankrijk van Lodewijk XIII. Instrumentaal worden de verhalen ook ondersteund door de fantasierijke neobarokke muziek van hedendaags Belgisch componist Janpieter Biesemans. Samen met regisseur Gabi Bartels vormt het ensemble Sospiri Ardenti dit tot een creatieve mengeling van kamermuziek en theater.

Liefde en magie bij Shakespeare

Muziek rond Shakespeare's "Twelfth Night" en "The Tempest"

Deze succesvolle, meeslepende productie van Sospiri Ardenti blijft ook voor volgend seizoen op het repertoire staan. Engelse liederen, instrumentale werken en dansen uit de Elizabethaanse en de Restauratie periodes komen tot leven in ten tonele gevoerde scènes uit Shakespeare's geliefde "Twelfth Night" (Driekoningen) en "The Tempest" (De Storm).

Aan de encensering wordt drama, humor en visueel spektakel toegevoegd.

Composities van: Thomas Morley, William Cornyshe, en John Dowland (*Twelfth Night*); en van Henry Purcell, Matthew Locke, en John Banister (*The Tempest*).

Intieme barok uit de lage landen

Pareltjes uit Nederland en Vlaanderen, gebracht op de meest intieme instrumenten van die tijd: de blokfluit en de luit. Het publiek wordt tijdens het concert geconfronteerd met een zeldzame directheid en intimiteit -- te vergelijken met een sfeer die men vindt bij optredens van singer/song-writers.

Composities van Willem De Fesch, Joseph Hector Fiocco, Jan Jacob Van Eyck, Jean Baptiste Loeillet de Gant, Nicolaas Vallet, C. Herwich, Schop, Carolus Hacquart en anderen.

Geert Van Gele, blokfluiten, en Jurgen De bruyn, luit.

Indien u graag op de hoogte wenst te worden gehouden van onze activiteiten, gelieve een email te sturen naar info@sospiri.com

Ten Geleide

De vader van de vertelkunst, Hans Christian Andersen, levert met het sprookje "De Nachtegaal" stof voor een splinternieuwe pasticcio-opera. De muziek van Georg Philipp Telemann, één van de grootmeesters uit de barok, in harmonie gebracht met een speciaal geschreven libretto in het Nederlands door Hans Wijers en met encensering, decors en kostuums van Gabi Bartels. De vier leden van Sospiri Ardenti nemen al spelend en zingend alle personages voor hun rekening. Een opera over vriendschap, trouw, uiterlijke schijn en de kracht van muziek!

Waarom een opera? Er zijn niet veel opera's in het Nederlands geschreven voor kinderen. Sospiri Ardenti helpt dit vacuüm opvullen met een productie van hoog niveau. Opera hoeft niet voor een elitair volwassen publiek te zijn: ook gezinnen met kinderen kunnen ervan genieten.

Waarom muziek van Telemann? Telemann is nu eenmaal een zéér boeiende, veelzijdige componist, die in zijn tijd het hoogst werd aangeschreven (méér dan Bach!). Zijn aanstekelijke muziek spreekt alle leeftijden aan. En niet onbelangrijk, de nachtegaal is een regelmatige gast in verschillende van zijn stukken. Een uitstekende gelegenheid om deze belangwekkende componist ten tonele te voeren.

De Pasticcio-opera

Historische situering

De naam *pasticcio* (It.: samenraapsel) komt voor het eerst voor in de laat 17e- en vroeg 18e eeuwse operahuizen. Daar werden, uit commercieel oogpunt, nieuwe opera's geconcipieerd uit een selectie van bekende "hit"-aria's die vervolgens werden verwerkt in een nieuw verhaal. Op deze manier werd het commercieel risico tot een minimum beperkt en was er toch voldoende nieuwigheid. De impresario, de zangers, hun managers en de muziekdirecteur kwamen dan overeen welke werken gingen gebracht worden. De impresario moest zorgen dat het werk goed ontvangen zou worden bij zijn publiek, en had er dus alle belang bij om gekende aria's in te voegen.

De librettist bracht veranderingen aan in de recitatief-teksten en de aria's om het nieuwe verhaal zijn vorm te geven. Waar nodig bracht de muziekdirecteur nieuwe recitatieven aan, maakte transposities en andere adaptaties. Zo waren er drie verschillende werkvormen: (1) een bestaande partituur wordt aangevuld met nieuwe stukken, soms van de hand van de samensteller. (2) Een bestaand libretto wordt getoonzet met aria's uit verschillende bronnen, alsook van de hand van de muziekdirecteur. (3) De pasticcio wordt samengesteld uit verschillende bestaande aria's die de librettist vervolgens samenstelt met een nieuw geschreven tekst. 'De Nachtegaal' is een voorbeeld van dit type.

Georg Philipp Telemann

(1681-1767) Hij werd aanzien als de meest vooraanstaande componist van zijn tijd. Tot op vandaag is hij dé componist die de meeste composities heeft achtergelaten (méér dan Bach en Händel samen!). Deze compositiedrift is misschien voor een deel te verklaren door het feit dat in zijn jeugd de muziek hem werd ontzegd door zijn ouders. Als 10-jarige had hij zichzelf fluit, viool, zithern en klavier aangeleerd, maar toen hij op 12-jarige leeftijd een opera had geschreven werd het hem door zijn ouders verboden om verder muziek te maken, en werden zijn instrumenten hem afgenomen. Nadat hij werd weggezonden om onder supervisie Latijn, retoriek en dialectiek te studeren heeft hij zich als autodidact verder ontwikkeld op muziekgebied. Later toen een vriend toevallig een compositie van hem vond, werd zijn genie ontdekt, en al gauw bekleedde hij de belangrijkste muziekposten in Leipzig, Eisenach, Frankfurt en Hamburg.

Hans Christian Andersen

Hans Christian Andersen werd geboren nabij Copenhagen, Denemarken, in 1805. Zijn hele leven lang schreef hij theaterstukken, gedichten, romans, reisverhalen en zijn beroemde sprookjes. Met deze sprookjes introduceerde Andersen een geheel nieuwe vertelstijl. Andersen schreef over het goede en het kwaad, geluk en droefheid, en dit voor kinderen van alle leeftijden. Hij schreef over gevoelens die universeel zijn, en over culturen uit de heel de wereld. Vandaag behoren zijn verhalen tot de meest vertaalde werken in de gehele literatuur.

Julie Comparini

Julie Comparini behaalde haar einddiploma zang summa cum laude aan de Hochschule für Künste in Bremen bij Harry van der Kamp. Ze treedt regelmatig op als opera- en oratorio-soliste en als ensemblezangeres bij verschillende Europese en Amerikaanse oude muziekensembles, zoals Bottom's Dream, de Long Beach Opera, het Oldenburgisches Staatstheater en Weser- Renaissance. Ze heeft reeds gezongen op verscheidene oude muziekfestivals in Amherst, Antwerpen, Berkeley, Göttingen, Halle, Utrecht, Thüringen en Bremen.

Ellen Delahanty

Ellen Delahanty studeerde aan het Mannes College of Music in New York waar ze haar Masters Degree behaalde voor blokfluit, en vervulde haar studies met onderscheiding aan de conservatoria van Utrecht, Leuven, en Antwerpen. Zang volgde ze bij Jessica Cash (GB). Naast het vertolken van barokke en renaissance literatuur, legt ze zich ook toe op de interpretatie van middeleeuwse muziek met het ensemble Quadrivium. Ze concerteert regelmatig op verscheidene oude muziek festivals in Europa en Amerika.

Jurgen De Bruyn

Aan het Lemmensinstituut te Leuven behaalde Jurgen De Bruyn meester- en hogere diploma's voor gitaar, luit en kamermuziek. Daarnaast volgde hij meesterkursussen bij David Russell, Roberto Aussel, Konrad Ragossnig, Jordi Savall, e.a. Jurgen De Bruyn is artistiek leider van het oude muziekensemble Zefiro Torna waarmee hij te gast was op diverse internationale muziekfestivals. Hij verleende zijn medewerking aan projecten met het Huelgas Ensemble, het Collegium Vocale, de Vlaamse Opera, Currende, Capilla Flamenca, Ex Tempore, Prima la Musica, Cetra d'Orphée, Egidius Kwartet e.a. Hij realiseerde reeds verschillende CD- en radio-opnames.

Geert Van Gele

Na zijn studies aan diverse conservatoria, was hij als medeoprichter actief bij het wereldvermaarde Flanders'Recorder Quartet, Vier op 'n Rij. Met dit ensemble concerteerde hij tien jaar lang op de belangrijkste podia, won diverse internationale concours, en realiseerde hij verscheidene CD-opnames. Met de historische harpist William Taylor concerteert hij sinds geruime tijd in binnen en buitenland. Verder is hij ook actief met klavierist Guy Penson, en het ensemble Quadrivium. Hij geeft regelmatig masterclasses, en verdiept zich als solist in de gehele blokfluitliteratuur, waarvan zijn CD-opnames getuigen.

De naam "Sospiri Ardenti" (gepassioneerde zuchten) komt uit een liedbundel van de 17de-eeuwse componist Giulio Caccini. Het ensemble Sospiri Ardenti werd gevormd in 1998 om de passie van de leden - muziek uit de laat-16de tot vroeg-18de eeuw - op een levendige manier over te brengen.

Julie, Ellen, Jurgen en Geert zijn afgestudeerd aan diverse conservatoria met specialisatie in historische uitvoeringspraktijk. Naast optredens met dit ensemble hebben ze hun medewerking verleend aan de meest vooraanstaande ensembles oude muziek in Europa (o.a. Vier op'n Rij, Zefiro Torna, Capilla Flamenca, Ex Tempore, Weser Renaissance, Staatstheater Oldenburg)

Na het onmiddellijke success van "Liefde en Magie bij Shakespeare" - een programma van Shakespeariaanse theatermuziek opgevoerd in de context van enkele scènes uit zijn toneelstukken - besliste het ensemble om verder te gaan met het combineren van muzikale, scenische, historische en nieuwe elementen in thematische programma's.

Een project voor 2005, 'Métamorphoses', brengt 17de-eeuwse airs de cour samen met nieuw-gecomponeerde muziek van Janpieter Biesemans en illustreert vier verhalen uit de 'Metamorfosen' van Ovidius.

Sospiri Ardenti werd in zijn eerste jaar al finalist in de International Young Artist Presentation te Antwerpen. Sindsdien volgden optredens in België, Nederland en de Verenigde Staten o.a. tijdens prestigieuze festivals zoals het Festival van Vlaanderen en het Amherst Early Music Festival (USA) alsook radio-opnames.

Programma

De Nachtegaal

Een opera-in-een-notedop voor de hele familie naar een sprookje van Hans Christian Andersen door het ensemble Sospiri Ardenti:

Nachtegaal	Geert Van Gele
Keizerin	Julie Comparini
Hofdame	Ellen Delahanty
Kok, Tuinman	Jurgen De bruyn
Keukenmeisje	Julie Comparini
De Dood	Ellen Delahanty

Aartsluit, Theorbe, Barokgitaar: Jurgen De bruyn
Blokfluit, Klavecimbel: Geert Van Gele

Muziek van Georg Philipp Telemann (1681-1767), tenzij anders vermeld

Libretto: Hans Wijers

Nieuwe recitatieven gecomponeerd door: Mark Ehlert

Kostuums, decors, en attributen: Gabi Bartels

Regie: Gabi Bartels

Erste deel

- **'Engels nachtegaaltje'**, J.J. Van Eyck, (ca. 1590-1657) uit *'Der Fluyten Lust-Hof'*, Deel 1,1646,
- **recit: 'Hofdame, is er nog iets?'** Mark Ehlert
- **aria: 'O, uw kasteel is zeldzaam prachtig'** (orig: *'Kein Vogel kann im weiten Fliegen'*) uit de gelijkgenaamde Kantate für den ersten Sonntag nach Trinitatis; *Der harmonische Gottesdienst*,1725
- **recit: 'De nachtegaal?'** Mark Ehlert
- **aria: 'Kokkie, ik wil je vragen'**, (orig: *'Süße Hoffnung, wenn ich frage'*) uit *'Die Hoffnung des Wiedersehens'* (zonder datum)
- **aria: 'Nu zal ik snel ontdekken'**, (orig: *'Bald, bald hoff' ich zu sehen'*) uit *'Die Hoffnung des Wiedersehens'*
- **'Engels nachtegaaltje'** (reprise)
- **aria: 'Gevederde Sirene'** (orig: *'Gefiederte Sirene'*) uit *'In einem Tal, umringt von hohen Eichen'*; *Sechs Kantaten*, 1731
- **Triste uit 'Sonate in F moll'**, uit *'Der getreue Music-Meister'*, 1728

Tweede deel

- **recit: 'Hoogheid, er is iets'** Sospiri Ardenti
- **duet: 'Beter dan ooit'** (orig: *'Ich folge dir'*) uit *'Der getreue Music-Meister'*
- **'Sonate voor een speelgoednachtegaal'**
- **aria: 'O nee, mijn nachtegaal is dood'** (orig: *'O weh, mein Canarin ist tot'*) uit *'Trauer-Music eines kunsterfahrenen Canarienvogels'*, 1737
- **aria: 'Allerliefste vogelvrienden'**, (orig: *'Ihr lieblichen Canarienvögel'*) uit *'Trauer-Music eines kunsterfahrenen Canarienvogels'*
- **recit: 'Zo gaat het nu als men met vreugde'**, (orig: *'So gehet's mit der Vogelfreude'*) uit *'Trauer-Music eines kunsterfahrenen Canarienvogels'*

Gabi Bartels

Regisseur

Gabi Bartels werd geboren in Noord-Duitsland. Ze studeerde cultuurwetenschappen in Kiel en Wenen. Haar eerste regiewerk voor opera en theater deed ze tijdens haar studies (als assistent van Petra Weikert, Florence von Gerkan, Marie Therese Jossen, Philippe Arlaud, Marc Bogaerts enz.). Hiermee reisde ze door heel Duitsland en

Europa. Haar eerste eigen producties waren met een studententheater. Momenteel werkt ze freelance voor onafhankelijke theaterproducties waarbij ze regiseert en/of kostuums ontwerpt. "De Nachtegaal" is haar tweede productie bij Sospiri Ardenti. De vier muzikanten zingen/spelen/acteren op hoog niveau, terwijl ze gebruik maken van een minimalistische mis en scene. In 2000 startte ze met het "Neues Musiktheater", een platform voor artiesten van diverse disciplines, waarbij ze nieuwe vormen van muziektheater ontwikkelen. Meestal werken ze op kleine podia,

waar het contact met de toeschouwer zo direct mogelijk is. Momenteel reist ze rond met vier artiesten uit Hamburg. Hiermee brengt ze een nieuwe versie van „platero_y_yo“: een productie voor klassieke en elektrische gitaar en twee actrices. Meer nieuws over Gabi Bartels kan je vinden op www.neuesmusiktheater.de

Hans Wijers

Libretto

Hans Wijers studeerde, voordat hij begon te zingen, Nederlandse Taal en Letterkunde aan de Universiteit van Nijmegen. Later bleek de liefde voor taal en literatuur uitstekend hierbij aan te sluiten, door veel vertalingen voor het Egidius Kwartet en liedteksten. Op dit moment is hij als zanger lid van de vocale ensembles van Ton Koopman in Amsterdam en van Thomas Hengelbrock in Freiburg, maar toch vooral in het Egidius Kwartet, een uitgesproken literatuur- en theatervriendelijk vocaal ensemble, dat zich heeft toegelegd op de Nederlandse muziek uit de 16e en de 20e/21e eeuw.

Aria:
Keizerin: In vrijheid te leven
Is het hoogste goed.
Is er geen muziek of vrijheid
Is er ook geen grond voor blijheid.
Door jouw gezang
Leven wij lang.
Want je hebt ons voor veel behoed.

Binde

Libretto: Hans Wijers, 2004
naar teksten van H.C. Anderson en Telemann-librettisten

Derde deel

- **luit solo: 'Arpeggiata'** J. H.Kapsberger, (c.1580 - 1651) uit 'Libro Quattro'
- **aria: 'Ik ben zo moe van het zuchten'**, (orig: 'Ich bin so müde vom Seufzen')
uit 'Herr, strafe mich nicht', Kantate für den 19. Sonntag nach Trinitatis,
uit 'Der harmonische Gottesdienst'
- **aria: 'Kom, kom met mij'**, (naar M. des Fontaines), (orig: 'Komm, süßer Schlaf'),
uit 'Der getreue Music-Meister'
- **recit: 'Ach zing toch, kleine vogel'** (orig: 'Mein Herz verging in tausend Sorgen')
uit 'Die Hoffnung des wiedersehens'
- **aria: 'Nachttegaal, o kom weer bij me'** (orig: 'Kehre wieder, o Geliebte') uit
Die Hoffnung des Wiedersehens
- **'Engels nachtegaaltje'** (reprise)
- **aria: 'Nachttegaal, o kom weer bij me'** (reprise)
- **recit: 'O Nachttegaal, je allermooiste gezangen'** Mark Ehlert
- **Allegro uit 'Sonate in F dur'** voor blokfluit en continuo
uit 'Der getreue Music-Meister'
- **recit: 'O Nachttegaal, hoe had je ook kunnen leven'** uit 'In einem Tal, umringt von
hohen Eichen', Sechs Kantaten, arr. J. Comparini
- **aria: 'In vrijheid te leven'** (orig: 'In Freiheit zu leben') uit 'In einem Tal,
umringt von hohen Eichen', Sechs Kantaten

Libretto

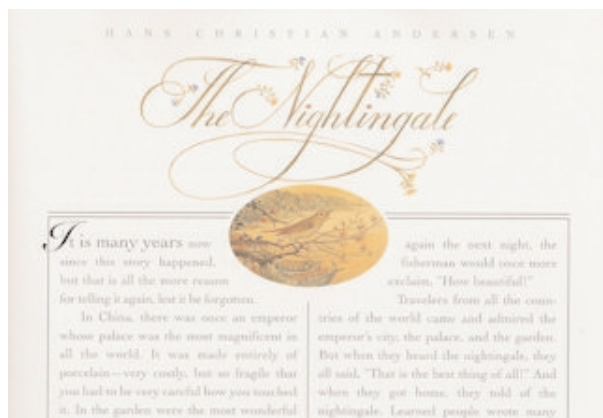
Synopsis

De keizerin van China en haar hofdame hebben talrijke geschenken ontvangen, waaronder een boek waarin de schrijver alle moois van het bezit van de keizerin beschrijft. Haar paleis wordt hierin bejubeld als het mooiste ter wereld, en ook haar tuin bezit een niet te evenaren schoonheid. Maar het boek vertelt vooral over haar kostbaarste bezit: de kleine nachtegaal, die zó mooi zingt dat iedereen ervan in vervoering raakt. Dit is nieuws voor de keizerin. Zij had nog nooit gehoord van een nachtegaal in haar tuin! De hofdame krijgt terstond het bevel om de nachtegaal te vinden en bij haar te brengen.

Eindelijk, met de hulp van een keukenmeid, kan de hofdame de nachtegaal vangen. Het diertje zingt voor de keizerin, maar, al gauw wordt het diep ongelukkig door het verlies van zijn vrijheid, met als gevolg dat het zelf beslist wanneer het wil zingen. Geen bevel die hier wat aan verandert...

In één van de talrijke geschenken aan de keizerin wordt een mechanisch zingende vogel gevonden. Deze mechanische vogel doet wél wat men van hem verwacht. De ganse hofhouding is totaal in de wolken over dit kleinood. De echte nachtegaal wordt weggestuurd. Iedereen is gelukkig... tot de speelgoedvogel, versleten, stuk gaat.

De tijd gaat voorbij en de keizerin wordt ziek en moe. De Dood staat reeds te wachten aan haar zijde, als de keizerin een laatste oproep doet aan de (echte) nachtegaal om haar te troosten met zijn muziek. Onverwacht keert de nachtegaal terug en zingt.. Zijn lied is zo mooi en fris dat zelfs de Dood onder de indruk is. Hij krijgt heimwee naar zijn eigen tuin, en vertrekt... zonder de keizerin!
De keizerin herstelt spoedig, en belooft plechtig de nachtegaal te laten genieten van zijn vrijheid.

Aria:
Keizerin: Ach zing, ach zing toch, kleine vogel!
Ik heb aan jou mijn hele hart verpand.
Ach, ik verlies het licht in mijne ogen.

Waar ben je, o mijn troost in barre dagen?
Hoe kon ik ooit je uit mijn huis verjagen
Mijn lieve nachtegaal?

Aria:
Keizerin: Nachtegaaltje, o kom weer bij me,
Zing voor mij, ik ben zo moe.
Kom me zachtjes nu opbeuren,
Laat me lachen, niet meer treuren.
Kom naar mij en zing me toe.

Sonata (Nachtegaal)

Duet: (De Dood, Keizerin)
Nachtegaaltje, zing nu weder,
Jouw gezang geeft mij weer moed.
Nachtegaal, je stemt me teder,
Met jouw klank zo warm en zoet.

Recitatief
De Dood: O Nachtegaal, je allermooiste gezangen
Doen me zo naar mijn eigen tuin verlangen.
Mijn kerkhof, waar de witte bloesems hangen.
Ik ga erheen, ik volg mijn gedachten.
En bij dit bed zal ik niet langer wachten.

Sonata (Nachtegaal)

Recitatief:
Keizerin: O nachtegaal, hoe had j'ook kunnen leven,
Terwijl je zat in onze kooi?
Ik heb je zelf uit mijn paleis verdreven,
Terwijl jij mij, al stervende, hebt opgewekt.
Wat kan ik aan je geven?
(Gezang)
Welnu, ik zeg je, nachtegaal,
Dat jij vandaag, waarheen je wilt, mag vliegen.
Jij hebt me zonder liegen geleerd:
Onvrijheid is de grootste kwaal.

Aria:
Hofdame: O allerliefste vogelvrienden,
Beween mijn vreugd' en jullie sier.
O vogels, die normaal zo wonderschoon
Met een geoeffend, mooie toon
Mijn moede oren altijd dienden.

Recitatief:
Hofdame: Zo gaat het nu, als men met vreugde
Van een klein vogeltje geniet.
Keizerin: O nachtegaal, het doet me zo'n verdriet.
Hoe kon ik zien dat dit niet deugde?
Hofdame: Ja, ja, een slimme mus weet van tevoren:
Vermomd als nachtegaal kun je je laten horen,
Zolang je't zingen maar vermijdt.
Keizerin: Nu ligt een hoopje stalen veren,
Al in de kast te vegeteren.
Alletwee: Geen vrolijkheid!
Keizerin: Helaas, het is voorbij. De speelgoedvogel zwijgt...
Hofdame: ... Totdat hij weer wat olie krijgt?

Derde deel

Scene 1: Aan het hof. Vijf jaren zijn verstreken.

Aria:
Keizerin: Ik ben zo moe van het zuchten,
Ik klaag en ik ween maar, de hele nacht.
Mijn tranen worden rivieren vol smarten.
Mijn moede lijf is vervallen door't treuren en is verouderd.
En bang word ik, banger, om verder te leven.

Aria:
De Dood: Kom, kom met mij, jij vermoeide, jij arme!
Wees gekust door de rust.
Vecht niet meer, maar leg je neer.
Doof uw levenslust.
Sluimer zacht, laat je weerloos wiegen, zacht vervliegen.
Geen geluid haalt je uit deze zeek're rust.
Als de ziel niet meer is, zal de geest van u scheiden
En de eeuwige slaap begraaft het lijden.
Het vuur van't leven uitgeblust.

Eerste deel

Ouverture (Nachtegaal)

Scene 1: Aan het hof

Recitatief:
Keizerin: Hofdame, is er nog iets?
Hofdame: Er is een boek geschreven over uw kasteel en uw tuin
en allerlei prachtige dingen hier aan het hof.
Zal ik voor u daaruit lezen?

Aria:
Hofdame: O, uw kasteel is zeldzaam prachtig.
T'is zeker, nog nooit heeft men hier zo'n machtig,
Smaakvol en schitt'rend paleis gezien.

Uw tuin is niet te evenaren,
Zo mooi, dat hier koningen, keizers en tsaren
Zich overgaven aan hun fantasieën.

Maar mooier dan die pracht en praal
Is toch de kleine nachtegaal
Die schoner zingt dan allemaal.

Recitatief:
Keizerin: De nachtegaal? Die ken ik helemaal niet.
Bestaat er echt zo'n vogel in mijn eigen tuin?
Daar heb ik nog nooit van gehoord! Dat moet je dan weer in
boeken lezen.
Ga hem zoeken en breng hem bij mij, ik moet hem horen!

Kwartet: (Hofdame, Kok, Tuinman, Keukenmeisje)

Hofdame: Kokkie, kokkie, ik wil je vragen: ken je soms de nachtegaal?
Ach, beantwoord toch eenvoudigweg met ja, ja!
Kok: Nee, ik ken hem niet!
Hofdame: O, je kent hem niet?
Kok: Nee, ik ken geen nachtegaal. Andermaal, ik ken geen
nachtegaal!

Hofdame: Beste tuinman, ik wil je vragen, ken je soms de nachtegaal?
Ach, beantwoord toch eenvoudigweg met ja, ja!

Tuinman: Nee, ik ken hem niet!

Hofdame: O, je kent hem niet?

Tuinman: Nee, ik ken geen nachtegaal. Andermaal, ik ken geen nachtegaal!

Hofdame: Keukenmeisje, ik wil je vragen, ken je soms de nachtegaal?
Ach, beantwoord toch eenvoudigweg met ja, ja!

Keukenmeisje: Ja, ik heb hem horen zingen, horen fluist'ren -
Ja, ik ken de nachtegaal, zachtjes zingend, andermaal.

Och, als ik toch zo kon zingen,
Deed ik hele andere dingen
Dan te koken alle dagen!

Keukenmeisje: Nachtegaaltje!

Hofdame: Samen zullen wij hem zoeken, zoek de kleine nachtegaal.

Hofdame: Ben je zeker dat dat jij hem vinden kan?

Keukenmeisje: Ja, ja! En de keizerin gelukkig maken

Alletwee: Met de kleine nachtegaal!

Scene 2: In het bos

Aria en Recitatief:

Hofdame: Nu zal ik snel ontdekken,
O nachtegaal, je aangezicht.
... De nachtegaal!

Keukenmeisje: Nee, dat is het looien van een hele kudde koiën!
We zijn nog veel te ver weg van het bos!

Hofdame: Nu zal ik van je horen, nu ga je me bekoren.
Met jouw gezang maak je me licht.
... De nachtegaal!

Keukenmeisje: Wij moeten nog waken: dat zijn maar kikkers die kwaken!

Hofdame: Nu zal ik snel ontdekken,
O nachtegaal, je aangezicht.

Gezang (Nachtegaal)

Scene 3: Aan het hof

Aria:

Keizerin: Gevederde sirene,
Jij bent hopelijk diegene
Die de rust brent in mijn hart.

Sierlijk zullen dan je tonen
In getril, geklater wonen.
Lachend, lokkend, stijgend en vallend
Scherp, koerend, luid, nimmer schallend.
Doe't, doe't, verlos me van mijn smart.

Sonata (Nachtegaal)

Tweede deel

Scene 1: Aan het hof

Recitatief:

Hofdame: Hoogheid, er is iets binnengekomen met de post!
Wat zou het kunnen zijn?

Duet: (Hofdame, Keizerin)

Hofdame en Keizerin: Beter dan ooit, beter nog dan de oude.
Van deze vogel zullen wij houden.
Hij zingt zo zuiver en steeds in de maat.
En wat het allerbeste is:
Elk' lied klinkt altijd fris.
Hij zal mij (u) overal begeleiden
En wijkt dan nooit meer van mijn (uw) zijde.
Altijd maar zingen en nooit wil hij zaad.

Sonata (Speelgoednachtegaaltje)

Aria:

Keizerin: O nee, o nee, mijn nachtegaal is dood!
Waar klaag ik nu mijn nood?
Waar kan ik heen met al mijn smarten?
Wie neemt de pijn uit onze harten?
Waar klaag ik nu mijn nood?